afvalbeheer WESTFRIESLAND

Begroting 2027

Inhoud

1. Beleidsbegroting **3**

1.1. Inleiding *3*

1.2. Programmaplan *3*

1.2.1. Omschrijving 3
1.2.2. Doelen 3
1.2.3. Activiteiten 3
1.2.4. ABWF en bijdrage aan Pact van Westfriesland 4
1.2.5. Middelen 4

1.3. Paragrafen *4*

1.3.1. Inleiding 4
1.3.2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 5
1.3.3. Paragraaf Financiering 6
1.3.4. Paragraaf Bedrijfsvoering 7
1.3.5. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 7

2. Financiële begroting **8**

2.1. Inleiding *8*

2.2. Overzicht van baten en lasten en de toelichting *8*

2.3. Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting *10*

1. Beleidsbegroting

1.1. Inleiding

Voorliggende begroting is opgesteld conform de kaders zoals opgenomen in de Kadernota 2027 en de daarop uitgebrachte zienswijzen. Eveneens is rekening gehouden met de zienswijzen op het principebesluit op het afkoopvoorstel m.b.t de voormalige vuilstort en het daarbij door verschillende gemeenten ingediende amendement. De begroting gaat uit van de afkoop van de beheer- en nazorgtaken per 1 januari 2027. In deze begroting is sprake van één programma Afvalbeheer.

1.2. Programmaplan

1.2.1. Omschrijving

De gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Westfriesland (ABWF) is de voortzetting van de gemeenschappelijke regeling Centraal afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland (CAW), waarbinnen tot medio 2020 het afvalbeleid binnen de regio Westfriesland werd uitgevoerd. Door de wijzigingen binnen de regeling hebben de gemeenten de, voorheen aan het CAW gedelegeerde, verordende- en beleidsbevoegdheden terug en zijn de aandelen overgedragen aan de individuele gemeenten. Dit heeft erin geresulteerd dat de GR nog maar een klein aantal verantwoordelijkheden kent. Op 22 april 2026 heeft definitieve besluitvorming plaatsgevonden m.b.t. de voormalige vuilstort. Voorzien wordt de nazorg en beheertaken per 1 januari 2027 over te dragen aan Bodemzorg.

1.2.2. Doelen

Het doel van het ABWF is uitvoering te geven aan de omschreven taken en bevoegdheden zoals deze zijn opgenomen in de tekst van de gemeenschappelijke regeling. De op het moment van schrijven geldende tekst voor de gemeenschappelijke regeling is gepubliceerd op 1 juli 2024. De gewijzigde taken m.b.t. de voormalige vuilstort worden in aanloop naar 1 januari 2027 vastgelegd in een vernieuwde tekst van de gemeenschappelijke regeling. De taken per 1 januari 2027 zijn:

- Het zorgdragen voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot afvalstoffenbeleid en uitvoering, DVO- en aandeelhouderszaken
- Het borgen van de verantwoordelijkheid voor het eigendom van de voormalige vuilstort te Westwoud, waaronder het toezien op een zorgvuldige uitvoering van beheer- en nazorgtaken.

1.2.3. Activiteiten

Het ABWF richt zich op het beheer van de voormalige stortplaats in Westwoud en het faciliteren van intergemeentelijke afstemming op het gebied van het afvalstoffenbeleid, evenals op DVO- en aandeelhouderszaken.

In de periode 2025 – 2026 heeft besluitvorming plaatsgevonden m.b.t. de voormalige vuilstort. Voorzien wordt de nazorg en beheertaken per 1 januari 2027 (t/m 2056) over te dragen aan Bodemzorg. Het eigendom van de gronden blijft bij het ABWF.

1.2.4. ABWF en bijdrage aan Pact van Westfriesland

Bijdrage aan het Pact van Westfriesland vindt plaats door afstemming van het intergemeentelijk afvalbeleid, zodoende te komen tot een efficiënte inzameling en optimale benutting van waardevolle stromen (en daarmee een verminderde inzet van primaire grondstoffen). Afstemming met betrekking tot het aandeelhouderschap in HVC levert een bijdrage aan de productie van duurzame energie en aan de energietransitie alsmede duurzame afvalverwerking.

1.2.5. Middelen

Hieronder is een overzicht weergegeven van het totaal van baten en lasten. Een nadere detaillering van de baten en lasten is verderop in deze begroting opgenomen.

Totaal lasten	267.100
Totaal baten	217.300
Saldo van baten en lasten	**-49.800**
Toevoeging aan reserves	0
Onttrekking aan reserves	49.800
Resultaat	**0**

Overhead
De overheadkosten zijn opgenomen in het totaal van de lasten. De overhead bestaat vooral uit de bijdrage aan de SED organisatie voor de ondersteunende taken. Dit is een bedrag van € 29.000 en dat is gebaseerd op de aanname die in de business case met betrekking tot de uitbesteding aan Bodemzorg is gedaan. Die aanname bestaat eruit dat de opbrengsten van de verhuur aan de golf vereniging voldoende is voor het dekken van de kosten van de ambtelijke ondersteuning na de uitbesteding. Na het definitieve besluit dient met de SED Organisatie te worden afgestemd hoe de ondersteuning binnen dat budget vorm ka worden gegeven.

Algemene dekkingsmiddelen
Uitgangspunt in de begroting van 2027 is dat de deelnemende gemeenten in 2026 een vooruitbetaling hebben gedaan ter hoogte van € 5.649.900, met deze vooruitbetaling vervallen in de periode 2027-2056 de jaarlijkse bijdragen aan het ABWF. Deze vooruitbetaalde bijdragen zullen gedurende de looptijd van de afspraak met Bodemzorg in jaarlijks gelijke bedragen (van € 188.300) in de exploitatie worden opgenomen.

1.3. Paragrafen

1.3.1. Inleiding

In afzonderlijke paragrafen worden de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten.

De volgende paragrafen zijn van toepassing:
- Weerstandsvermogen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalgoederen

1.3.2. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf geven we inzicht in de omvang van de buffers die aanwezig zijn om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Het ABWF is een gemeenschappelijke regeling waarvoor de gemeenten uiteindelijk het weerstandsvermogen vormen. Hieronder geven we een overzicht van de weerstandscapaciteit en de risico's.

Algemene reserve	39.900
Bestemmingsreserve Nazorg	1.467.400
Totaal Reserves	**1.507.300**
Nog te bestemmen (begroot) resultaat 2026	-13.800
Weerstandscapaciteit	**1.493.500**

Risico's

- Ondersteuning

Het ABWF heeft geen eigen huisvesting (met de daaraan gekoppelde kosten) en eveneens geen eigen personeel. Het secretariaat is met ingang van 2021 ondergebracht bij de SED organisatie. Het gaat daarbij om de secretarisfunctie, de (financiële) administratie en de coördinatie met betrekking tot het beheer van de voormalige stortplaats Westwoud.

- Stortplaats Westwoud

Op 26 november 2025 heeft het AB het principebesluit genomen om over te gaan tot afkoop van het beheer en de nazorg van de voormalige stortplaats te Westwoud. Deze afkoop is inclusief de nazorgrisico's. Het principebesluit is samen met de concept-kadernota 2027 aan de deelnemende gemeenten voorgelegd voor zienswijzen. De zeven gemeenten hebben een positieve zienswijze afgegeven. Op basis van de zienswijzen heeft het AB een definitief besluit genomen om over te gaan te afkoop.

Opgemerkt wordt dat het originele afkoopvoorstel uitgaat van overdracht medio 2025. Omdat voorzien wordt over te gaan op 1 januari 2027 is het afkoopvoorstel hierop zowel financieel als inhoudelijk in lijn gebracht. Het afkoopbedrag komt hiermee op € 7.164.247,-. In aanloop naar 2027 wordt verkend of het eigendom van de stortplaats en de beheersstructuur van het ABWF op een andere manier georganiseerd kunnen worden. In voorliggende begroting wordt uitgegaan van eigendom binnen het ABWF.

Kengetallen

Onderstaande cijfers helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Na de cijfers volgt een toelichting.

	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	-639%	-613%	-588%	-562%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-639%	-613%	-588%	-562%
Solvabiliteitsratio	20,7%	20,7%	20,7%	20,7%
Structurele exploitatieruimte	-22,9%	-22,8%	-22,7%	-22,6%

De kengetallen Grondexploitatie en Belastingcapaciteit zijn niet opgenomen in bovenstaand overzicht, omdat deze kengetallen niet van toepassing zijn.

Toelichting bij de kengetallen:

Netto schuld quote
Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie De gemeenschappelijke regeling ABWF heeft geen vaste schulden. Dus dit is positief.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De gemeenschappelijke regeling ABWF verstrekt geen geldleningen aan derden. Ook dit cijfer geeft een positief beeld.

Solvabiliteitsrisico
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de het ABWF in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het ABWF heeft een hoog eigen vermogen door de Reserve nazorg stortplaats. Deze reserve zal in de aankomende decennia worden gebruikt ter dekking van het exploitatietekort.

Structurele exploitatieruimte
Omdat de structurele begroting momenteel een nadelig saldo laat zien, welke jaarlijks wordt gedekt vanuit de reserves, is ook de structurele exploitatieruimte negatief. Er zal bij het indienen van de begroting bij de toezichthouder een afspraak worden ingepland om hierover in gesprek te gaan. De vraag vanuit het ABWF zal zijn om toestemming te krijgen voor het opnemen van een structurele post vanuit de reserves ter dekking van het exploitatietekort gedurende de looptijd van de afspraak met Bodemzorg.

1.3.3. Paragraaf Financiering

De Treasuryfunctie zorgt ervoor dat voldoende geld beschikbaar is, zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Het beleid is vastgelegd in een treasurystatuut. De belangrijkste punten, naast de voorschriften uit hoofde van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido), zijn:

- gelden worden alleen uitgezet bij banken met tenminste een A-rating.
- het aantrekken van leningen geschiedt door offerte aan te vragen bij tenminste 2 financiële instellingen.

- onze organisatie maakt geen gebruik van derivaten.

.
Na de invoering van de Wet verplicht schatkistbankieren in december 2013 kan het ABWF zijn 'overtollige' gelden alleen nog bij het ministerie van Financiën uitzetten.

Ontwikkelingen
De afgelopen jaren werd rente ontvangen over het saldo rekening-courant, na de betaling van de nazorg aan Bodemzorg zal het saldo op de bankrekening nagenoeg nul zijn en vallen die inkomsten weg.

Het ABWF heeft geen langlopende lening(en) afgesloten. In overleg met de deelnemende gemeenten is in 2025 besloten om de financiering van de overeenkomst met Bodemzorg vanuit de deelnemende gemeenten te dekken middels een vooruitbetaling.

Risicobeheer
Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de hoogte van de netto vlottende schuld voor gemeenschappelijke regelingen gemaximaliseerd op 8,2% van de begrote lasten, het zogenoemde kasgeldlimiet. Overschrijding hiervan leidt tot aantrekken van geld met een looptijd > 1 jaar. Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de renterisiconorm gemaximaliseerd op 20% van de vaste schuld. Dit betekent, dat het totaal aan herfinancieringen en renteherzieningen op de vaste schuld in enig jaar beperkt is tot 20% van de vaste schuld. Aangezien er geen vaste schuld aanwezig is, is dit thans niet van belang voor het ABWF.

1.3.4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering heeft zowel de ambtelijke als de bestuurlijke organisatie als reikwijdte.

Bestuurlijke organisatie
Gemeenschappelijke regelingen dienen te begroten en te rapporteren volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Ook geldt voor gemeenschappelijke regelingen het verplichte gebruik van de verordeningen 212 en 213. Deze verordeningen zijn voor het ABWF in 2023 vastgesteld.

Ambtelijke organisatie
Het ABWF heeft geen personeel in dienst. Ondersteuning (secretariaat en financiële administratie) is ondergebracht bij de SED organisatie.

1.3.5. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen bestaan uit de gronden en een pompgebouw op de locatie van de voormalige stortplaats te Westwoud. Voorzien wordt dat de kapitaalgoederen per 1 januari 2027 volledig in beheer zullen zijn bij Bodemzorg.

2. Financiële begroting

2.1. Inleiding

De financiële begroting bestaat uit:
- Het overzicht van baten en lasten en de toelichting
- De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting en
- De bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.

2.2. Overzicht van baten en lasten en de toelichting

De begroting wordt als één programma Afvalbeheer gepresenteerd.

	Werkelijk 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totaal lasten	152.000	136.300	267.100
Totaal baten	145.500	122.500	217.300
Saldo van baten en lasten	**-6.500**	**-13.800**	**-49.800**
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	49.800
Resultaat	**-6.500**	**-13.800**	**0**

Toelichting

Bij het opstellen van de begroting voor 2027 is rekening gehouden met de uitgangspunten die zijn vastgesteld met de kaderbrief. Door de bijdragen van deelnemers in 2026 zijn de jaarlijkse bijdragen overbodig geworden en zal jaarlijks 1/30e deel van die bijdragen in de exploitatie worden gebracht.

Het saldo van de voorziening nazorg stortplaats is bij de jaarrekening 2024 vrijgevallen. Daarbij is voorgesteld een Reserve nazorg stortplaats te vormen. De reserve wordt jaarlijks aangewend om het tekort in de exploitatie op te vangen, zoals eerder gememoreerd zal hierover met de toezichthouder worden gesproken.

De lasten bestaan uit:
- De kosten voor de ondersteunende diensten waaronder bijdrage aan de SED organisatie voor de ondersteuning en
- De kosten voor het beheer van de stortplaats: de betaalde afkoopsom ad € 7.143.008 (exclusief BTW) wordt administratief gezien als vooruitbetaalde nazorg en jaarlijks wordt 1/30e deel daarvan als last in de begroting opgevoerd.

De baten bestaan uit:
- De in 2026 ontvangen bijdragen van de deelnemers ad € 5.649.900 worden administratief gezien als vooruit ontvangen bijdragen en jaarlijks wordt 1/30e daarvan als bate in de begroting opgevoerd. In het onderstaande overzicht is te zien welke bijdrage ineens vanuit de gemeenten werd gedaan.
- De huur van het terrein en de gebouwen op de voormalige stortplaats te Westwoud.

Bijdrage per Deelnemer 2027				
Gemeente	**Inwoners***	**Aandeel**	**Bijdrage**	
Hoorn	76.211	32,7%	€	1.846.880
Medemblik	46.328	19,9%	€	1.122.700
Koggenland	24.209	10,4%	€	586.670
Stede Broec	22.435	9,6%	€	543.680
Drechterland	20.553	8,8%	€	498.080
Enkhuizen	18.738	8,0%	€	454.090
Opmeer	12.668	5,4%	€	306.990
Hollands Kroon	12.000	5,1%	€	290.800
Totaal	**233.142**	**100,0%**	**€**	**5.649.900**
Per Inwoner			*€*	*24,23*
**Per 1 januari 2026.*				

In de begroting wordt vanaf 2027 een incidentele bate van €49.800 opgenomen ter dekking van het exploitatietekort. Er zijn geen incidentele lasten voorzien.

De verschillen tussen de begroting 2026 en de begroting 2027 zijn:

- In 2026 is door het AB van het ABWF besloten tot uitbesteding van de nazorg aan Bodemzorg BV, het daarmee gepaard gaande bedrag van € 7.143.000 is als vooruitbetaalde nazorg op de balans opgenomen. De deelnemers hebben de daarmee gepaard gaande bijdrage in 2026 in een keer betaald aan het ABWF, deze vooruitbetaling is opgenomen op de balans als vooruitbetaalde bijdragen.
- Beide bedragen worden over de looptijd van het contract (van 2027 tot en met 2056) in dertig gelijke delen ten gunste en laste van de exploitatie gebracht.
- Het exploitatie tekort wordt gedekt vanuit de reserves waarbij eerst de bestemminsgreserve zal worden aangewend en vervolgens de algemene reserve. Er zal nog met de toezichthouder worden afgestemd over deze structurele boeking vanuit de reserves.

Overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:

	Begroting 2027	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Onttrekkingen reserves:				
Reserve nazorg stortplaats	49.800	49.800	49.800	49.800

Overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld:

		Lasten	Baten
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	€ 29.000	€ 0
0.8	Overige baten en lasten	€ 0	€ 29.000
0.10	Mutaties reserves	€ 0	€ 49.800
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	€ 0	€ 0
7.0 Volksgezondheid en milieu			
7.3	Afval	€ 238.100	€ 188.300
Totaal		€ 267.100	€ 267.100

2.3. Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Het ABWF heeft een Algemene reserve en een bestemmingsreserve Nazorg stortplaats. De Algemene reserve heeft een bufferfunctie en de bestemmingsreserve heeft als doel om de lasten voor de nazorg van de stortplaats Westwoud te dekken.
Gezien het lastentotaal en het risico voor de nazorg van de stortplaats is het saldo van de Algemene reserve hoger dan 2,5% van het totaal van de lasten.

Er is geen nieuw beleid in de begroting opgenomen, waarbij wel wordt opgemerkt dat vanaf 2027 de nazorg voor de voormalige stortplaats zal worden uitbesteed aan Bodemzorg. We verwachten dat de in de meerjarenraming geen nieuwe lening wordt aangetrokken.

In het onderstaande overzicht is de begroting 2027 inclusief de meerjarenbegroting 2028 – 2030 weergegeven.

	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Totaal lasten	267.100	268.100	269.100	270.100
Totaal baten	217.300	218.300	219.300	220.300
Resultaat voor bestemming	-49.800	-49.800	-49.800	-49.800
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	49.800	49.800	49.800	49.800
Geraamd resultaat	0	0	0	0

Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2027:

	1-1-2027	31-12-2027
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	55.000	55.000
Totaal vaste activa	**55.000**	**55.000**
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar	0	0
Liquide middelen	0	0
Overlopende activa	7.143.000	6.904.900
Totaal vlottende activa	**7.143.000**	**6.904.900**
Totaal ACTIVA	**7.198.000**	**6.959.900**
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen	1.493.100	1.443.300
Totaal vaste passiva	**1.493.100**	**1.443.300**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden rente typische looptijd < 1 jaar	55.000	55.000
Overlopende passiva	5.649.900	5.461.600
Totaal vlottende passiva	**5.704.900**	**5.516.600**
Totaal PASSIVA	**7.198.000**	**6.959.900**

Verloop reserves:

Onderdeel	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
Algemene reserve	39.900	26.100	26.100	26.100	26.100
Jaarresultaat	-13.800	-49.800	-49.800	-49.800	-49.800
Reserve nazorg stortplaats	1.467.000	1.467.000	1.417.200	1.367.400	1.317.600
Totaal	**1.493.100**	**1.443.300**	**1.393.500**	**1.343.700**	**1.293.900**

Meerjarig (2028-2030) geprognosticeerde balans:

	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	55.000	55.000	55.000
Totaal vaste activa	**55.000**	**55.000**	**55.000**
Vlottende activa			
Liquide middelen	0	0	0
Overlopende activa	6.666.800	6.428.700	6.190.600
Totaal vlottende activa	**6.666.800**	**6.428.700**	**6.190.600**
Totaal ACTIVA	**6.721.800**	**6.483.700**	**6.245.600**
PASSIVA			
Vaste passiva			
Eigen Vermogen	1.393.500	1.343.700	1.293.900
Totaal vaste passiva	**1.393.500**	**1.343.700**	**1.293.900**
Vlottende passiva			
Netto vlottende schulden	5.273.300	5.085.000	4.896.700
Overlopende passiva	55.000	55.000	55.000
Totaal vlottende passiva	**5.328.300**	**5.140.000**	**4.951.700**
Totaal PASSIVA	**6.721.800**	**6.483.700**	**6.245.600**